

پیگیری

سیل بهاری در ۲ استان

سیل بهاری در روستای کورن و شهرستان کلپیر در آذربایجان شرقی و قلعه‌گنج در استان کرمان خسارت جانی به همراه نداشت. نیروهای امدادی هلال احمر و مدیریت بحران در آماده‌باش هستند. به گزارش همشهری، پس از وقوع سیل شدید در روستای کورن آذربایجان شرقی و تخریب ۳ خانه روستایی از سوی هلال احمر استان اسکان اضطراری برپا شده‌است. رئیس هلال احمر آذربایجان شرقی درباره آخرین اقدامات انجام‌شده می‌گوید: «بارش رگبار شدید باران در شهرستان هوراند سبب وقوع سیل در روستای کورن شد. نیروهای امدادی و عملیاتی از لحظات اولیه به منطقه اعزام شدند. این سیل بهاری، خوشبختانه تلفات جانی نداشت. با توجه به ادامه هشدار نارنجی در منطقه، نیروهای امدادی در آماده‌باش هستند.» حمید منجم می‌افزاید: «در مسیر سیل ۳ خانه روستایی و تعدادی طوبله تخریب شد، زمین‌ها و ادوات کشاورزی آسیب دیدند و یک دستگاه تراکتور نیز با سیل رفت. نیروهای امدادی پس از بیرون کشیدن چند دستگاه خودرو از سیل، برای ۳ خانوار که خانه‌هایشان تخریب شده بود، اسکان اضطراری برپا کردند.» به گفته منجم، شیب زیاد منطقه سبب خالی شدن منطقه از آب شده‌است. او ادامه می‌دهد: «شرایط در روستای کورن آرام و پایدار است و فعلا مسئولیتی متوجه نیروهای امدادی نیست، اما در آماده‌باش هستیم.» حمید فرح‌رشی، مدیر بحران استان نیز از تلف شدن ۵۰ هراس دام سبک خبر داده و گفته که تیم ارزیابی در حال برآورد میزان دقیق خسارت این سیل هستند. بنا بر اعلام هواشناسی آذربایجان شرقی، میزان بارندگی در هوراند ۵.۲ میلی‌متر پیود، اما با توجه به اینکه بارش‌ها در این فصل به‌صورت نقطه‌ای است احتمال دارد در جاهایی که ایستگاه هواشناسی نیست، میزان بارندگی بیشتر از این مقدار بوده باشد. رئیس هلال احمر استان درباره سیل (۱۶ خرداد) در شهرستان کلپیر نیز می‌گوید: «۴۰ مسافر در مسیر گردشگری شهرستان کلپیر گرفتار سیل شدند که بلافاصله با همکاری نیروهای امدادی به پایگاه امداد رسیدند و هیچ آسیبی ندیدند.» همچنین عصر جمعه (۱۶ خرداد) بعد از وقوع گرد و خاک در شهرستان قلعه‌گنج در جنوب کرمان برای دقایقی رگبار باران رخ داد که موجب سیلاب شد. حمید احمدی کهن‌علی، فرماندار قلعه‌گنج به همشهری می‌گوید: «محور ارتباطی قلعه‌گنج به جاسک از سیل آسیب دیده‌هم‌اکنون مسیر برای تردد باز است و نیروهای راهداری مشغول مرمت جاده هستند. تاکنون برآورد خسارت جاده به میزان ۱۰۰ میلیارد ریال بوده است.»

میراث

لودرها در حال کارند

تخریب، همیشه بر سر آثار باستانی و تاریخی سایه انداخته است. در یک‌ماه اخیر وضعیت تخریب به پهنه‌های مختلف بیشتر شده و از ساخت یک سوله ورزشی در کنار صندل کرمان تا تخریب یک خانه تاریخی در تبریز را فرا گرفته‌است.

تخریب بیخ گوش کنار صندل

تازه‌ترین تخریب در حوزه میراث تاریخی و فرهنگی کشور در هفته اخیر به بخشی از محوطه تاریخی کنار صندل جیرفت در استان کرمان با همکاری دبیرای روستا برای تحقق خواسته مردم روستا و ساخت یک سوله ورزشی انجام‌شده که باعث ورود میراث فرهنگی و توقف روند اجرای این پروژه شده‌است. سیدرضا صالحی امیری، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در نشست خبری خود خبر داد که با ساخت هر نوع سازه‌ای در این منطقه مخالفت شده‌است. ساختوساز در این محوطه تاریخی به پهنه توسعه، ثبت جهانی تپه کنار صندل را با مشکل روبه‌رو و هویت پنج‌هزارساله این منطقه را خدشه‌دار می‌کند.

تخریب در چهارباغ پایین اصفهان

چند روز پیش در نیمه خرداد نیز عملیات حفاری شرکت برق در محدوده میدان شهدا تا چهارراه تختی اصفهان، بدون هماهنگی با اداره کل میراث فرهنگی و صرقا با مجوز شهرداری که منجر به کشف بقایای انسانی و قطعات سفالی شده بود از سوی اداره میراث فرهنگی استان متوقف شد. این عملیات در زمان حاضر متوقف و بنا شده‌ادامه کار با حضور ناظر و کارشناس میراث فرهنگی و بررسی دقیق آثار کشف‌شده باشد.

یک خانه قاجاری در چنگال بیل مکانیکی

اواخر اردیبهشت ۲ خبر تخریب شنیده شد. یکی از خانه‌های تاریخی در تبریز در معرض تخریب قرار گرفت. این خانه که متعلق به دوره قاجار بوده و در خیابان بهار قرار داشت با استفاده از بیل مکانیکی تخریب شده و هنوز مشخص نیست که این تخریب توسط چه کسانی و با چه مجوزی انجام گرفته است. دیگری هم در شیراز بود که سوادگران عتیقه در فاصله حدود ۱۰۰ متری غرب کنیبه از دوره ساسانیان در حوالی تخت‌جمشید با حفر گودالی عمیق، مدت‌ها حفاری غیرمجاز انجام داده و به‌شدت به سنگ‌نوشته آسیب رساندند. مسئولان وزارت میراث استان فارس علت را کمبود نیروی انسانی برای حفاظت می‌دانند.

۱۶هزار سند مالکیت در جزیره قشم صادر شد

سیدعبدالرسول حسینی، مدیرکل ثبت اسناد و املاک هرمزگان: با ورود دستگاه قضا، شورای حفظ حقوق بیت‌المال و تشکیل کارگروه تخصصی در راستای رفع معضل ۵۰ساله اهالی این جزیره، طی مدت یک‌سال گذشته، ۷۷۰ پرونده رسیدگی شده و ۱۶هزار سند مالکیت رسمی در جزیره قشم صادر شده است.

عشق من «هامون»

توریست دوچرخه‌سوار اهل سیستان و بلوچستان با شعار «#من_هامونم» ایران را رکاب زد

محمود مولایی
روزنامه‌نگار

صادق نخعی، سائکل توریستی که برای احیای تالاب هامون تلاش می‌کند، از اردبیهشت سفر خود را با دوچرخه به استان‌های مختلف شروع کرده است؛ آن هم با شعار «#من_هامونم». رهایی تالاب هامون از خشکی و رفع تبعات زیست‌محیطی آن دغدغه‌ای توریست دوچرخه‌سوار ۵۰ساله اهل شهر هامون و دیگر اهالی این منطقه است.

کم‌آبی در بسیاری از مناطق سیستان و بلوچستان با خشک شدن تالاب هامون همراه شده است. به‌نظر می‌رسد امروزه دغدغه اصلی شما و بسیاری از اهالی استان، احیای تالاب هامون باشد. درست است؟
یکی از دغدغه‌های اصلی هامون کم‌آبی است. متأسفانه از اواخر دهه ۱۳۷۰ شمسی دریاچه هامون کم‌کم خشک شد و پس از آن فقط گاهی هامون بر آب می‌شد که آن هم مقطعی بود. اهمیت دریاچه هامون برای مردم سیستان و بلوچستان بسیار زیاد و می‌توان گفت از نان شب هم برایشان واجب‌تر است. اقتصاد، محیط‌زیست و معیشت مردم منطقه به دریاچه هامون گره خورده است.
من زاده شهرستان هامون هستم و از وقتی خود را شناختم، فراز و نشیب‌های دریاچه هامون را به چشم دیده و با گوشت و پوست و استخوان درک کرده‌ام. بعد از خشک شدن هامون، مطالباتی داشتم و متأسفانه دولت افغانستان برای بازگشت آب به هامون همراهی نکرد.

چه زمانی ایده توجه ویژه به بحران هامون به ذهنتان خطور کرد که بخواهید با دوچرخه برای آن شهر، به شهر سفر کنید؟
زمانی که بحران دریاچه هامون جدی‌تر و علاوه بر خشک شدن دریاچه، مشکلات زیست‌محیطی آن هم بیشتر شد به فکر کاری افتادم. تصمیم گرفتم کاری کنم که توجه نهادهای دولتی، نهادهای ملی و حتی بین‌المللی به وضعیت بحرانی هامون جلب شود. حتماً می‌دانید که دریاچه هامون یکی از ذخیره گاه‌های ۱۲گانه کره زمین محسوب می‌شود، چنان‌که مسئله هامون در کل جهان مطرح است. به همین دلیل با شعار «#من_هامونم» به دوچرخه‌سواری پرداختم و در ۲۴روز رکوردنی کردم و حدود ۹ استان کشور را با دوچرخه پیمودم. در این مدت سعی کردم مسئله هامون و اهمیت این دریاچه را به‌صورت رودررو با مردم و رسانه‌های محلی مطرح کنم. هدف جلب توجه عمومی ویژه دولتمردان است.

درباره مواجهه با مردم در استان‌های مختلف توضیح دهید که واکنش آنها نسبت به بحران هامون چیست؟
در استان‌های مختلف، اغلب افرادی که با آنها برخورد داشتم، معتقد بودند باید یک همکاری با طرف افغانستانی داشته باشیم. مردم اغلب خاطراتی از دریاچه هامون، بر آب بودن آن و ماهی‌های این دریاچه تعریف می‌کردند. صحبت‌هایی می‌کردند که برای خود من هم جالب بود. صحبت از ۲۰سال قبل هامون می‌کردند، زمانی که تالاب هامون وضعیت بسیار مناسبی داشت. برخی از افراد در شهرستان هامون کار می‌کردند و برخی به‌عنوان گردشگر وارد هامون شده و از تالاب دیدن کرده بودند. برخی هم از طریق رسانه از وضعیت هامون مطلع بودند؛ به همین دلیل، نسبت به وضعیت فعلی تالاب ابراز نگرانی و همدردی می‌کردند.

میدان سفر شما شهرستان هامون بود؟

برای اینکه با دوچرخه و شعار «#من_هامونم» به استان‌های مختلف سفر کنم، ابتدا به تهران آمدم. یعنی از تهران رکاب‌زنی را شروع کردم. برنامه‌ریزی کرده بودم سفر را از میدان آزادی که به نوعی نماد ایران است، آغاز کنم. بعد به استان‌های

شیراز شاهراه زائران اربعین و طریق الرضا نیازمند توجه ملی است
حسینعلی امیری، استاندار فارس: شیراز به‌عنوان شاهراه زائران اربعین و طریق الرضا (ع) نیاز به توجه فوری و ملی به تقویت زیرساخت‌های حمل‌ونقل و احداث زائرسرا دارد. این مسیر نیازمند تقویت جدی زیرساخت‌هایی نظیر جاده، راه‌آهن و خدمات رفاهی است.

این سفر شود و اتقدر نباید تمام پیدا کند تا بحران هامون به پایان برسد

سعی کردم مسئله هامون و اهمیت رودررو با مردم و رسانه‌های محلی مطرح کنم

رکاب‌زنی برای هامون

استان

سایکل توریسم چیست؟

یکی از شاخه‌های گردشگری که امروزه بسیار پرطرفدار شده است، گردشگری با دوچرخه یا سایکل تور یسم است. مطالعات نشان می‌دهد که در جوامع پیشرفته سسایکل توریسم ۴۰ درصد بیشتر از تورهای اتوبوسی برای جوامع محلی در آمدزا بوده است. زیرا سایکل توریسم می‌تواند گردشگر را برای ساعات بیشتر و طولانی‌تری درون یک منطقه نگه دارد. و سایکل توریسم یک سبک سفر ماجراجویانه و دوست‌دار محیط‌زیست است که اغلب هم با شعارهای محیط‌یستی و صلح انجام می‌شود.

یادداشت

علی ارواحی*

چشم‌انداز تالاب‌های ایران از هشدار تا ضرورت تغییر رویکرد

در سال‌های اخیر، وضعیت تالاب‌های ایران با شتابی نگران‌کننده به‌سوی بحران پیش رفته است. تازه‌ترین گزارش سازمان حفاظت محیط‌زیست نشان می‌دهد که ۶۶درصد از عرصه‌های تالابی کشور به کانون‌های انتشار ریزگرد تبدیل شده‌اند؛ رقمی که در ۵سال گذشته حدود ۴۵درصد بوده؛ این نرخ افزایش ۵۰درصدی که به‌روشنی ناگامی در مدیریت و حفاظت از تالاب‌ها و ناتوانی در مهار روند تخریب را نمایان می‌سازد. اکثر تالاب‌های کشور، از نوار ساحلی شمال تا فلات مرکزی و همچنین تالاب‌های ساحلی جنوب کشور با مجموعه‌ای از تهدیدات مزمن و ساختاری مواجهند؛ کاهش یا قطع حلقه‌به، ورود آلاینده‌ها، توسعه‌های عمرانی نامهارتنگ، بهره‌برداری‌های بی‌رویه از منابع طبیعی، شکار و صید غیرقانونی، تصرف و تغییر کاربری اراضی و ورود گونه‌های غیربومی. تالاب‌هایی چون ازلی، ارومیه، بختگان، گاوخونی، جازموریان، پریشان، زرزیبار، حرای میناب، میانکاله، شادگان و هورالعظیم، نمونه‌هایی بارز از این بحران‌ها هستند. اما بحران تالاب‌ها، تنها بحران طبیعت نیست. این بحران به‌شکلی مستقیم با سلامت، امنیت غذایی، معیشت جوامع محلی و حتی امنیت ملی گره خورده است. از هامون تا ارومیه و از هورالعظیم تا میانکاله، هر تالابی که امروز نفس‌زنان به حیات نیم‌پند خود ادامه می‌دهد، نشانه‌ای است از شکاف‌های عمیق در حکمرانی منابع آب، نامهارتنگی در برنامه‌های توسعه، دیپلماسی ضعیف و بی‌توجهی مزمن به هندای‌های اقلیمی. کاهش تاب‌آوری بوم‌شناختی تالاب‌ها به‌طور مستقیم تاب‌آوری اقتصادی و اجتماعی مناطق پیرامونی را نیز تضعیف می‌کند. با وجود هشدارهای مکرر کارشناسان و وجود داده‌ها و گزارش‌های مستند، هنوز در رویکردهای مدیریتی تغییر قابل توجهی دیده‌نی‌شده؛ بلکه گاهی شاهد تشدید همان روندهای نادرست گذشته هستیم. واقعیت این است که اگرچه شرایط اقلیمی کشور دشوارتر شده، اما سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌های ما با این واقعیت‌ها همگام نبوده‌اند. کاهش بارندگی و افزایش دما، بخشی از ماجر هستند، اما به‌تنهایی توجیهی برای وضعیت نابسامان تالاب‌ها نیستند. آنچه بیش از هر چیز فقدانش احساس می‌شود، اتخاذ رویکردی سازگار با تغییرات اقلیمی در سیاست‌گذاری و توسعه است؛ توسعه‌ای که همچنان بی‌توجه به ملاحظات زیست‌محیطی طراحی می‌شود و در عمل، طرح‌های نمایشی، برنامه‌های بی‌سرانجام و تفاهمنامه‌های کم‌اثر، جایگزین اقدامات واقعی و ساختاری شده‌اند. زمان آن رسیده است که گفت‌وگو درباره تالاب‌ها، فقط در مناسبت‌های رسمی یا پروژه‌های نمایشی خلاصه نشود. باید چشم‌اندازی واقع‌گرایانه برای نجات و پایداری تالاب‌های کشور ترسیم کرد؛ چشم‌اندازی که در آن، تخصیص حلقه‌به، احیای زیست‌بوم‌ها، توقف پروژه‌های مخرب و مشارکت واقعی جوامع محلی در تصمیم‌سازی‌ها، جایگاه اصلی داشته باشند. بدون اصلاح ساختار حکمرانی آب و تقویت ظرفیت‌های سازگاری با تغییرات اقلیمی، آینده تالاب‌های ایران همچنان تیره و شکننده خواهد بود. اکنون زمان عبور از مدیریت نمادین و حرکت به‌سوی حکمرانی مؤثر، پاسخگو و انطباق‌پذیر با واقعیت‌های جدید اقلیمی است.

«متخصص مدیریت زیست‌بوم‌های تالابی

مجید جباری؛ روزنامه‌نگار

برنده استرالیایی به ایران پناه آورد

مشاهده و ثبت کبوتر دریایی برای نخستین‌بار در ایران، رخدادی بی‌سابقه است و می‌تواند نشان‌دهنده شکل‌گیری عرصه جدیدی برای این گونه در کره زمین باشد. کبوتر دریایی دم‌کوتاه، پرنده‌ای که پروازش به آقیانوس‌ها گره خورده، برای نخستین‌بار در جنگل‌های حرای خورخوران استان هرمزگان مشاهده شده است. این ثبت بی‌سابقه ممکن است نشانه‌ای از شکل‌گیری یک مسیر مهاجرتی نو در سواحل جنوبی ایران باشد. هفته گذشته در جریان یک پایش میدانی در جنگل‌های حرای خورخوران، فرناوش فرهادی، کارشناس میدانی مؤسسه آوای بوم، موفق به مشاهده و شناسایی یک بال از گونه کبوتر دریایی دم‌کوتاه (Ardenna grisea) شد. این نخستین رکورد این پرنده در استان هرمزگان و دومین گزارش از حضور آن در ایران محسوب می‌شود؛ چراکه تنها یک هفته پیش، حضور ۳۰بال از همین گونه برای نخستین‌بار در بندر هندجیان خوزستان به ثبت رسیده بود. کبوتر دریایی دم‌کوتاه، گونه‌ای وابسته به زیستگاه‌های آقیانوسی است. یک بوم‌شناس و پژوهشگر محیط‌زیست، این ثبت جدید را رخدادی «سابقه‌در زیست‌شناسی پرندهگان ایران توصیف می‌کند و می‌گوید: «مشاهده و ثبت کبوتر دریایی برای نخستین‌بار در ایران، رخدادی بی‌سابقه است و می‌تواند نشان‌دهنده شکل‌گیری عرصه جدیدی برای این گونه در کره زمین باشد. کبوتر دریایی دم‌کوتاه، پرنده‌ای که پروازش به آقیانوس‌ها گره خورده، برای نخستین‌بار در جنگل‌های حرای خورخوران استان هرمزگان مشاهده شده است. این ثبت بی‌سابقه ممکن است نشانه‌ای از شکل‌گیری یک مسیر مهاجرتی نو در سواحل جنوبی ایران باشد. هفته گذشته در جریان یک پایش میدانی در جنگل‌های حرای خورخوران، فرناوش فرهادی، کارشناس میدانی مؤسسه آوای بوم، موفق به مشاهده و شناسایی یک بال از گونه کبوتر دریایی دم‌کوتاه (Ardenna grisea) شد. این نخستین رکورد این پرنده در استان هرمزگان و دومین گزارش از حضور آن در ایران محسوب می‌شود؛ چراکه تنها یک هفته پیش، حضور ۳۰بال از همین گونه برای نخستین‌بار در بندر هندجیان خوزستان به ثبت رسیده بود. کبوتر دریایی دم‌کوتاه، گونه‌ای وابسته به زیستگاه‌های آقیانوسی است. یک بوم‌شناس و پژوهشگر محیط‌زیست، این ثبت جدید را رخدادی «سابقه‌در زیست‌شناسی پرندهگان ایران توصیف می‌کند و می‌گوید: «مشاهده و ثبت کبوتر دریایی برای نخستین‌بار در ایران، رخدادی بی‌سابقه است و می‌تواند نشان‌دهنده شکل‌گیری عرصه جدیدی برای این گونه در کره زمین باشد.» اسماعیل کهرم در گفت‌وگو با همشهری این رویداد را برخلاف روند رایج کاهش تنوع زیستی در جهان می‌داند و می‌افزاید: «همیشه درباره کاهش تعداد حیات‌وحش می‌شنویم، اما این مشاهده، برخلاف آن است و می‌تواند نشانه‌ای از امید باشد. اگر عرصه‌ای برای این گونه پیدا شود، ممکن است جمعیت آن توسعه یابد؛ برخلاف روند کاهش جمعیتی که همواره در سراسر حیات‌وحش شنیده می‌شود.» او در ادامه درباره احتمال مهاجرت این پرنده به ایران توضیح می‌دهد: «البته احتمال دارد که پرستوهای دریایی که پرنده‌گانی مهاجر هستند، بر اثر باد و توفان به این منطقه آمده باشند، اما با توجه به اینکه به‌تازگی حضور جمعیتی از این پرنده برای نخستین‌بار در بندر هندجیان خوزستان به ثبت رسیده بود، این احتمال بسیار قوی‌تر است که عرصه‌ای جدید برای مهاجرت در زیستگاه‌های جنوب ایران یافته باشند.»